

No ronsel do medo

De Vidas exemplares

RAMÓN NICOLÁS

Uxía Casal, autora desta colectánea de relatos publicada baixo o título de *Vidas exemplares*, pertence, talvez, a esta promoción do “espertar” da narrativa galega de autoría feminina que se produce por volta do cambio do milenio e que vai acadando máis resonancia, entre outros elementos, a partir da publicación do volume *Narradoras* (Xerais, 2000), que compilou vinte e cinco relatos de escritoras galegas —algunhas xa posuídas dunha longa traxectoria, como María Xosé Queizán, e outras que daban neste libro os seus primeiros pasos para logo pasaren, co transcorrer dos anos, a converterse en narradoras cunha presenza adoita no panorama narrativo contemporáneo como poden ser An Alfaya, Rosa Aneiros, Marica Campo, Beatriz Dacosta, López Silva e outras máis.

Entre estas últimas tamén estaba incluída Casal que, con todo, xa contaba cunha obra narrativa previa iniciada anos antes do 2000 pois xa publicara un par de libros para os primeiros lectores —*Un ano de fábula en catro estacións* (1994) e *As ás de Xenoveva* (1996)—, ao que seguiu *Saturno tamén é Deus* (1997), volume de relatos

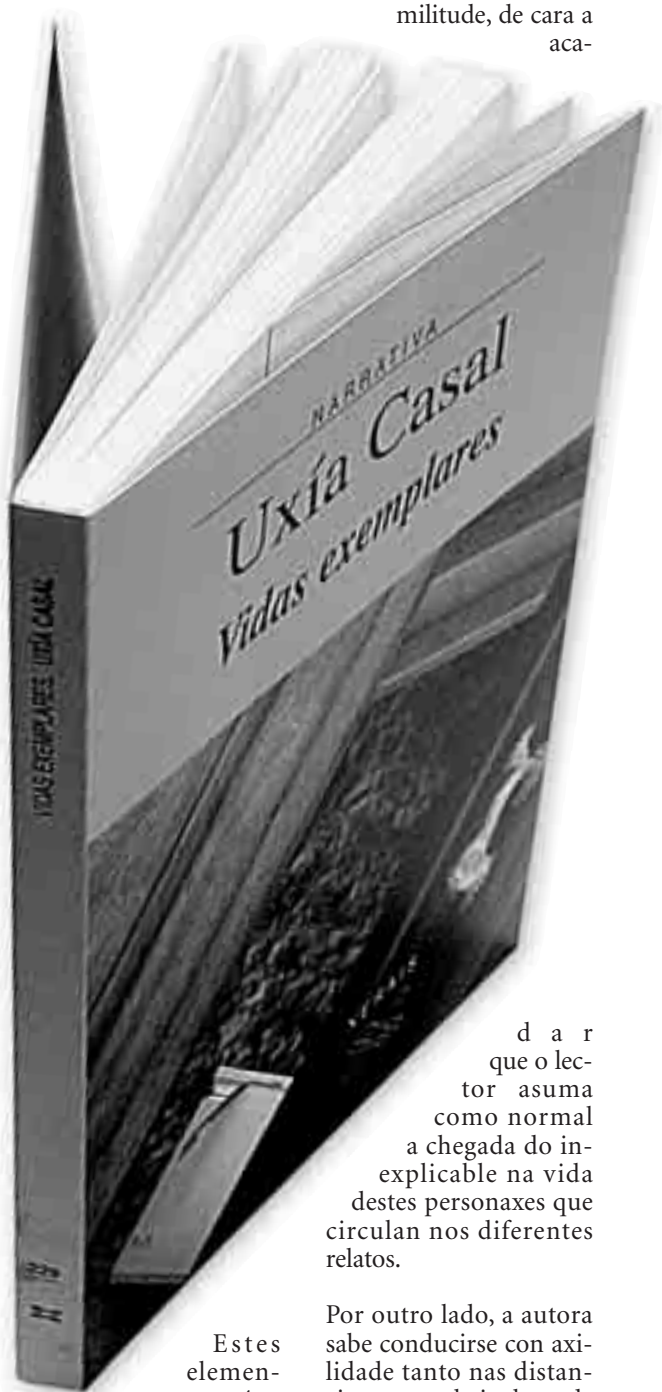
AUTORA SABE
EXPLORAR TODAS
AS POSIBILIDADES
DUNHA INTRIGA
BEN DOSIFICADA

que, ao meu xuízo, ten tan bastante a ver, como veremos, co libro que aquí nos ocupa. Logo, daría ao prelo aínda a novela *O faro de Arealonga* (2001) e mais *Sede en Ourense* (2005), unha interesante proposta esta última onde se interna nun asunto ben atractivo: a falta de auga transforma radicalmente a vida dos ourensáns e provoca un cambio de costumes evidente nas xentes da cidade.

Con esta bagaxe retorna Casal, arestora, ao xénero do relato curto e faino cun feixe de contos —vinte e un en total— nos que se abeira, como xa quedara deseñado en parte nalgúns relatos de *Saturno tamén é Deus*, ao ámbito temático do descoñecido, do misterioso, do inexplicable talvez, mesmo da morte; mais

nesta ocasión se cadra as propostas oríentanse un chisco máis se couber á intención de provocar a sensación de medo no lector reforzando ou explotando máis conscientemente todas as posibilidades que unha intriga ben dosificada pode ofrecer, sobre todo á súa conclusión, por veces sorprendente e imaxinativa, beirando así nalgúns ocasións o arreendo xenial dos relatos de terror, tipo Lovecraft, Poe ou outros mestres do xénero.

desde o título pois o título da colectánea non responde en absoluto a asuntos de índole máis ou menos moralizante; antes ben, a exemplaridade destas vidas goza sempre da virtude de posibilitar a creación de mundos orixinais, de corte fantástico, misterioso, terrorífico ou achegados á ficción científica, nos que a voz narradora sabe conducirnos con destreza manexando acadamente os operadores realistas que realizan a sensación de veracidade ou verosimilitude, de cara a aca-

dar que o lector asuma como normal a chegada do inexplicable na vida destes personaxes que circulan nos diferentes relatos.

Estes elementos, así e todo, son os que lle outorgan a cohesión precisa para un libro coma o presente, como tamén lla outorga o feito de os protagonistas destes relatos camiñaren sinuosamente por ese gume que situamos entre a loucura e a cordura, dotando ao seu exercicio de certa visión irónica ou retranqueira presente

Por outro lado, a autora sabe conducirse con axilidade tanto nas distancias curtas —hai relatos de dúas, tres páxinas como media— como nos contos de maior amplitude. Nuns e noutros mide ben tanto a estrutura do relato, o seu efecto final e o deseño da liña argumental, o que sempre resulta de agradecer.

CASAL, Uxía, *Vidas exemplares*, Ed. Xerais, Vigo, 2006, 152 páxinas